

Сторітелінг як
метод
зацікавлення на
уроках історії в
5-му класі

Вступ. Низький рівень мотивації п'ятикласників та способи їх зацікавити

- **Перехідний вік:** п'ятий клас — це перехід із початкової до середньої школи, де змінюється структура навчання, з'являються нові вчителі, предмети, правила. Це викликає **стрес, розгубленість** і тимчасову втрату мотивації.
- **Зміна провідної діяльності:** у цьому віці починає переважати спілкування з ровесниками, тому **навчання відходить на другий план.**
- **Нестійкість уваги й волі:** дітям важко зосередитися на тривалих завданнях, вони швидко втомлюються.

- Серед методів зацікавлення учнів є й сторітелінг.
- Сторітелінг (story - історія, tell - розповідати) — це мистецтво розповідання історій, яке використовується для передачі інформації, ідей, цінностей та емоцій через захопливу розповідь. Цей метод допомагає впливати на аудиторію, запам'ятовуватися, викликати довіру та мотивувати до дії, оскільки історії активують у мозку зони, пов'язані з емоціями та уявою.

Особливості учнів п'ятого класу

- **Емоційність.**
Учні цього віку дуже чутливі до всього нового, яскравого та незвичного. Вони легко захоплюються, але так само швидко втрачають інтерес. Емоції часто переважають над логікою, тому важливо, щоб навчання викликало позитивні переживання — здивування, радість відкриття, співпереживання героям історії.
- **Образність мислення.**
Для п'ятикласників характерне наочно-образне мислення. Вони краще сприймають інформацію через малюнки, історії, карти, ілюстрації, відео чи рольові ігри. Їм легше запам'ятати матеріал, якщо він пов'язаний із конкретними образами чи персонажами, ніж абстрактними поняттями.
- **Інтерес до пригод і динамічних сюжетів.**
У цьому віці діти люблять усе, що нагадує подорож, відкриття, боротьбу чи дослідження. Тому на уроках історії добре працюють ігрові ситуації, “історичні розслідування”, інтерактивні карти, елементи сторітелінгу — усе, що створює відчуття пригоди.

Вчительський та учнівський сторітелінг на уроках історії

- **Вчительський сторітелінг**

Це **розповідь, створена і подана вчителем**, щоб пояснити історичні події через **емоційно насичену історію**, а не сухі факти.

Учитель виступає як **оповідач, який оживлює минуле**, викликає інтерес і емоційне залучення учнів.

- Основні особливості
- **Оповідність і драматизм** — історія має початок, розвиток і кульмінацію; є герої, конфлікт, вибір, наслідки.
- **Емоційний вплив** — історія торкає почуття (співчуття, гордість, подив), а не лише інтелект.
- **Підбір цікавих деталей** — замість дат і назв — конкретні епізоди, людські долі, побутові сцени.
- **Візуальний супровід** — ілюстрації, карти, фото, відео, які допомагають «зануритися» в історію.
- **Освітня мета** — учитель через розповідь підводить учнів до певного висновку, історичної ідеї чи морального уроку.

Учні́вський сторітелінг

- Це **створення історій самими учнями** — у письмовій, усній або мультимедійній формі.
Учні стають не просто слухачами, а **творцями історичних оповідей**, що стимулює активне мислення й уяву.
- Основні особливості
- **Творчість і дослідницькість** — дитина шукає факти, уявляє, відбирає інформацію.
- **Персоналізація** — учень «проживає» подію очима історичного персонажа.
- **Робота в групі** або індивідуально: можна створювати короткі тексти, презентації, комікси, відео чи подкасти.
- **Розвиток навичок 21-го століття** — критичне мислення, комунікація, медіаграмотність.

Приклади учнівського сторітелінгу

- 1) Запропонувати учням написати уривок з літопису, де послідовно викласти події;
- 2) Запропонувати написати автобіографію, де описати основні події життя;
- 3) Запропонувати описати археологічну експедицію, де зафіксувати основні етапи розкопок.

"Щоденник" Анни Франк як приклад учительського сторітелінгу

- Як приклад писемних джерел вивчаються в тому числі щоденники. Щоб надихнути дітей вести щоденники, де вони можуть описати в тому числі важливі історичні події, а також для розуміння, що щоденник - це важливе історичне джерело, можна навести історію Анни Франк.
- Анна Франк - звичайна єврейська дівчина, яка з тринадцяти років почала вести щоденник, де описувала, як її родина змушена ховатися в так званому Сховищі під час окупації Нідерландів Німеччиною під час Другої світової війни.
- Тема Анни Франк доступна й зрозуміла дітям, адже Анна Франк приблизно того ж віку, що й п'ятикласники, має типові підліткові проблеми й намагається жити звичайним життям.

Висновки

- **Сторітелінг — це не “розвага”, а ефективна дидактична стратегія**
- - ♦ 1. Не просто розповідь, а **педагогічний інструмент**
- Сторітелінг — це не лише цікава історія чи “казка для розваги”.
У навчальному процесі він виступає **дидактичною стратегією**, тобто **способом навчання**, який поєднує інформацію, емоції та досвід.
- - ♦ 2. Сторітелінг робить історію **“живою” і близькою**
- Історичні події постають не як абстрактні дати, а як **реальні історії про людей**, їхні мрії, страхи, перемоги.
- Це формує **емоційний зв’язок із минулим**: учні починають розуміти, що історія — це не про «когось колись», а про **нас**, про людський досвід, який повторюється.
- - ♦ 3. Освітня цінність сторітелінгу
- сприяє **розвитку критичного мислення** (учень аналізує мотиви, наслідки, альтернативи);
- формує **ціннісні орієнтири** (через приклади мужності, вибору, співчуття);
- розвиває **комунікаційні та творчі навички**;
- робить навчання **цілісним** — поєднує знання, емоції, уяву й моральний сенс.